

พวงทิพย์ รัตนะรัต, สายชล แปรงกระโทก, นศินี ศรีสมบุญ, อารีย์ ตาหมาด, วิทวัส อินเสียน, ดารินทร์ อารีย์โชคชัย

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 11 ระหว่างวันที่ 10 – 16 มีนาคม 2556 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. สงสัยการระบาดของโรคติดเชื้อสเตรปโตคอกคัส ซูอิส 2 เหตุการณ์ พบใน 2 จังหวัด

จังหวัดลำพูน จำนวน 3 ราย เพศชาย อายุ 46–58 ปี อาชีพรับจ้างทุกราย อยู่ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ เริ่มป่วยระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ – 3 มีนาคม 2556 ทุกรายมีอาการมีไข้ เวียนศีรษะ ปวดท้อง บางรายมีหูอื้อร่วมด้วย ไปรับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลบ้านธิทั้ง 3 ราย แพทย์วินิจฉัยสงสัยโรคติดเชื้อ *Streptococcus suis* ส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลลำพูน หลังได้รับการรักษาทุกรายอาการดีขึ้น เก็บตัวอย่างเลือดและอุจจาระส่งเพาะเชื้อ ผลไม่พบเชื้อทุกราย (เก็บตัวอย่างหลังจากได้ยาปฏิชีวนะ) ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วอำเภอบ้านธิได้สอบสวนและควบคุมโรค พบว่าวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2556 ผู้ป่วยทั้ง 3 ราย พร้อมกับเพื่อน รวม 6 คน ร่วมรับประทานอาหารลาบหมูดิบเป็นอาหารกลางวัน ค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม ไม่พบผู้ป่วยทั้งในกลุ่มผู้ที่ร่วมรับประทานอาหารลาบหมูดิบและในชุมชน พร้อมนี้ได้ประสานปศุสัตว์อำเภอบ้านธิออกตรวจสอบเชิงหมูที่ผู้ป่วยไปซื้อหมูมารับประทาน พบว่าเป็นหมูจากฟาร์มแห่งหนึ่งในอำเภอมืองลำพูน

จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 ราย เพศหญิง อายุ 54 ปี อาชีพแม่บ้าน อยู่ตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด ไม่มีโรคประจำตัว มีพฤติกรรมชอบรับประทานลาบหมูดิบเป็นประจำ เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2556 ด้วยอาการมีไข้ ซึม เบื่ออาหาร ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลดอยสะเก็ด และถูกส่งไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลนครพิงค์ ในวันเดียวกัน แรกรับผู้ป่วยมีอาการไข้ ซึม ไม่รู้สึกตัว เม็ดเลือดขาว 2,688 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร นิวโตรฟิลล์ ร้อยละ 83.8 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 10.2 ความเข้มข้นของเลือด ร้อยละ 25.9 เกร็ดเลือด 317,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจเพาะเชื้อที่โรงพยาบาลนครพิงค์ พบเชื้อ *Streptococcus suis* type 2 ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของอำเภอดอยสะเก็ดสอบสวนและควบคุมโรค พบว่าวันที่ 7 มีนาคม 2556 ผู้ป่วยและบิดาร่วมรับประทานลาบหมูดิบเป็นอาหารมื้อเย็น โดยซื้อเนื้อหมูมาจากเชียงใหม่แห่งหนึ่งของอำเภอดอยสะเก็ด ซึ่งเป็นหมูจากฟาร์มหมูในอำเภอดอยสะเก็ด ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มเติมในชุมชน

2. ผู้ป่วยยืนยันและสงสัยติดเชื้อเอนเทอโรไวรัส จำนวน 4 ราย เสียชีวิต 3 ราย พบใน 2 จังหวัด

จังหวัดลพบุรี จำนวน 3 ราย เสียชีวิต 2 ราย **รายแรก** เพศหญิง อายุ 1 ปี อยู่ตำบลโคกสำโรง อำเภอโคกสำโรง ไม่มีโรคประจำตัว เริ่มป่วยวันที่ 3 มีนาคม 2556 ด้วยอาการไอ และหยุดหายใจประมาณ 5 นาที รับการรักษาที่โรงพยาบาลโคกสำโรง แพทย์ทำการช่วยฟื้นคืนชีพและใส่ท่อช่วยหายใจ ส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช ผลการตรวจนับเม็ดเลือดสมบูรณ์ พบเม็ดเลือดขาว 34,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เกร็ดเลือด 525,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นของเลือด ร้อยละ 37.4 นิวโตรฟิลล์ ร้อยละ 61.0 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 22.0 ผลตรวจปัสสาวะพบกลูโคส 4+ ระดับน้ำตาลในเลือด 374 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เก็บตัวอย่างสารคัดหลั่งในคอหอย ตรวจเชื้อใช้หัตถ์ใหญ่ เก็บอุจจาระส่งตรวจเชื้อเอนเทอโรไวรัส และเก็บตัวอย่างน้ำไขสันหลังตรวจเชื้อใช้สมองอกเสบเจือที่ห้องปฏิบัติการเอกชน ผลเป็นลบทุกตัวอย่าง แพทย์วินิจฉัยสงสัยติดเชื้อเอนเทอโรไวรัส ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 4 มีนาคม 2556 ได้ส่งตัวอย่างสารคัดหลั่งในคอหอย ตรวจเชื้อเอนเทอโรไวรัสและเก็บตัวอย่างอุจจาระ ผู้สัมผัสใกล้ชิดจำนวน 7 คน ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบเชื้อเอนเทอโรไวรัส 71 จากบิดาของผู้ป่วยเพียงคนเดียว **รายที่ 2** เพศชาย อายุ 3 เดือน อยู่ตำบลกกโก อำเภอมือง ไม่มีโรคประจำตัว เริ่มป่วยวันที่ 7 มีนาคม 2556 ด้วยอาการร้องก๊อ ก้น ตัวเขียว หายใจลำบาก และหมดสติ รับการรักษาที่โรงพยาบาลเมืองนารายณ์ แพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจ ส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช แรกรับอุณหภูมิร่างกาย 36 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 110/60 มิลลิเมตรปรอท ชีพจรเต้นเร็ว 144 ครั้งต่อนาที อัตราเร็วการหายใจ 44 ครั้งต่อนาที ผลการตรวจนับเม็ดเลือดสมบูรณ์ พบเม็ดเลือดขาว 41,400 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เกร็ดเลือด 534,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นของเลือดร้อยละ 29 นิวโตรฟิลล์ร้อยละ 43.0 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 49.0 ผลตรวจปัสสาวะพบกลูโคส 4+ ระดับน้ำตาลในเลือดสูง 356 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เก็บตัวอย่างอุจจาระส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบ Pan Enterovirus

ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 8 มีนาคม 2556 ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจแยกเชื้อเอนเทอโรไวรัส เก็บตัวอย่างอุจจาระของผู้สัมผัสร่วมบ้าน 4 คน ส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบเชื้อ Pan Enterovirus ในตัวอย่างที่เก็บจากบิดาและยาย **รายที่ 3** เพศชาย อายุ 8 ปี อยู่ตำบลดงมธุระ อำเภอโคกสำโรง ไม่มีโรคประจำตัว เริ่มป่วยวันที่ 6 มีนาคม 2556 ด้วยอาการปวดศีรษะ มีไข้ มีผื่นที่แขน วันที่ 9 มีนาคม 2556 ผู้ป่วยชักเกร็ง ประมาณ 10 นาที ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลโคกสำโรง วัดอุณหภูมิภายใต้ 38 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 100/60 มิลลิเมตรปรอท ชีพจรเต้น 96 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 28 ครั้งต่อนาที เม็ดเลือดขาว 1,150 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เกร็ดเลือด 53,300 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นของเลือด ร้อยละ 42.4 นิวโทรฟิลร้อยละ 35.0 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 51.0 Tourniquet test ให้ผลบวก และผล Rapid test for Dengue ให้ผลบวกต่อ IgG และ IgM แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้น Dengue meningoencephalitis ส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช ผลการตรวจนับเม็ดเลือดสมบูรณ์พบมีการเปลี่ยนแปลงมาก โดยพบเม็ดเลือดขาว 13,600 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เกร็ดเลือด 331,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นของเลือด ร้อยละ 35.1 นิวโทรฟิล ร้อยละ 88.0 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 5.0 ระดับกลูโคสในปัสสาวะ 2+ ระดับน้ำตาลในเลือด 176 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ เก็บตัวอย่างน้ำไขสันหลังส่งตรวจที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ พบเชื้อเอนเทอโรไวรัส 71 ผลการตรวจอุจจาระให้ผลบวกต่อ Pan Enterovirus ผู้ป่วยอาการดีขึ้น สถานบริการ สาธารณสุขทุกแห่งในจังหวัดลพบุรีเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

จังหวัดราชบุรี จำนวน 1 ราย เพศหญิง อายุ 10 ปี อยู่ตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อ ไม่มีโรคประจำตัว เริ่มป่วยวันที่ 1 มีนาคม 2556 ด้วยอาการ มีไข้ และไอ รับประทานยาแก้ปวดอาการดีขึ้น วันที่ 5 มีนาคม 2556 ผู้ป่วยยังมีไข้ ชักเกร็ง และปากเขียว ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลปากท่อ แรกเริ่ม มีอาการซึม อุณหภูมิร่างกาย 37.3 องศาเซลเซียส ชีพจรเต้น 128 ครั้ง/นาที ความดันโลหิต 105/67 มิลลิเมตรปรอท แพทย์วินิจฉัยโรค Status Epilepticus ส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลราชบุรี แพทย์ใส่ท่อช่วยหายใจ วินิจฉัยเป็น Encephalitis with Status Epilepticus ผลการตรวจนับเม็ดเลือดสมบูรณ์พบเม็ดเลือดขาว 20,670 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นเลือด ร้อยละ 41.6 เกร็ดเลือด 371,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร นิวโทรฟิล ร้อยละ 81 ลิมโฟไซต์ ร้อยละ 14 ปริมาณโปรตีนในน้ำไขสันหลังเท่ากับ 442 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร ระดับน้ำตาลในน้ำไขสันหลังเท่ากับ 114.9 มิลลิกรัมต่อเดซิลิตร เก็บตัวอย่างน้ำไขสันหลังส่งตรวจหาเชื้อไซ้สมองอักเสบเจอี และเอนเทอโรไวรัส 71 ที่โรงพยาบาลรามธิบดี ให้ผลลบทั้ง 2 ตัวอย่าง ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 11 มีนาคม 2556 ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของจังหวัด

ราชบุรีและอำเภอปากท่อสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่แล้วพบว่าในช่วง 30 วันก่อนป่วย ผู้ป่วยไม่มีประวัติการเดินทางออกนอกพื้นที่นอกจากเดินทางไปโรงเรียน ไม่มีใครมาเยี่ยมที่บ้าน และไม่พบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มเติมทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน เก็บตัวอย่างอุจจาระของผู้สัมผัสร่วมบ้าน 2 คนส่งตรวจ อยู่ระหว่างการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

3 ผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกเสียชีวิต จังหวัดสงขลา จำนวน 1 ราย เพศชาย อายุ 3 ปี 6 เดือน ไม่มีโรคประจำตัว อยู่ตำบลลิ้นจี่ อำเภอจะนะ เริ่มป่วยในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2556 ด้วยอาการมีไข้สูง อาเจียน รักษาที่โรงพยาบาลจะนะ ด้รับยาลดไข้กลับไปรับประทานที่บ้าน ผู้ป่วยยังมีไข้ ไอมีน้ำมูก วันที่ 2 มีนาคม 2556 กลับไปรักษาที่โรงพยาบาลจะนะอีกครั้ง แพทย์วินิจฉัยเป็นไข้เฉียบพลัน ด้รับยากลับไปรับประทาน วันที่ 4 มีนาคม 2556 อาการยังไม่ดีขึ้น กลับไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลจะนะ แพทย์วินิจฉัยเป็นอุจจาระร่วงเฉียบพลันร่วมกับคออักเสบ รับไว้เป็นผู้ป่วยใน อุณหภูมิร่างกาย 38.5 องศาเซลเซียส ชีพจรเต้นเร็ว 140 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 32 ครั้งต่อนาที ความดันโลหิต 90/67 มิลลิเมตรปรอท เม็ดเลือดขาว 5,800 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นของเลือด ร้อยละ 35 และเกร็ดเลือด 108,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ต่อมาในเวลา 13.00 น. ผลการตรวจนับเม็ดเลือดสมบูรณ์ พบความเข้มข้นของเลือดสูงขึ้น เป็น ร้อยละ 47 และเกร็ดเลือด 43,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ผู้ป่วยอาเจียนสีดำน้ดำ แพทย์วินิจฉัยไข้เลือดออก และส่งไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลสงขลา วันที่ 5 มีนาคม 2556 ผู้ป่วยมีอาการท้องอืดตึง ตาขาว ปวดท้อง อาเจียนมีสีดำน้ดำคล้ายสีกาแฟ ชีพจรเต้นเบาเร็ว วัดความดันโลหิตไม่ได้ แพทย์วินิจฉัยไข้เลือดออกช็อกเสียชีวิตวันที่ 6 มีนาคม 2556 ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วของอำเภอจะนะดำเนินการสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่รวมทั้งสำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ค้นหผู้ป่วยเพิ่มเติมในชุมชน พันเคมีกำจัดยุงลาย และ ประชาสัมพันธ์เรื่องการป้องกันโรคไข้เลือดออกแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งผู้ป่วยรายนี้นับเป็นผู้ป่วยไข้เลือดออกเสียชีวิตรายที่ 6 ของจังหวัดสงขลาในปี

สถานการณ์ต่างประเทศ

1 การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษในงานบุญแห่งหนึ่งของเมือง Patheingyi เขตมัณฑะเลย์ ประเทศพม่า วันที่ 9 มีนาคม 2556 พบผู้ป่วยอุจจาระร่วง 89 ราย จากผู้ร่วมงานบุญทั้งหมด 156 คน อัตราป่วยร้อยละ 57.1 โดยกระจายใน 4 หมู่บ้าน มีผู้เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 1.1 อาหารที่เจ้าภาพได้จัดเลี้ยงประกอบด้วย ข้าวสวย สลัดถั่วงอก ปลาแห้ง ชุปถั่ว กะหล่ำตอง มะม่วงตอง และน้ำดื่ม ยังไม่ทราบผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ อยู่ระหว่างการสอบสวนโรคเพิ่มเติม

2. การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษในกลุ่มพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งของเมือง Homalin เขต Sagaing ประเทศพม่า วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2556 พบผู้ป่วย 33 ราย จากพนักงานทั้งหมด 40 คน อัตราป่วยร้อยละ 82.5 เสียชีวิต 6 ราย อัตราตายร้อยละ 18.2 ผู้เสียชีวิตเป็นเพศชายทั้งหมดอายุระหว่าง 18-25 ปี เชื่อว่าสาเหตุอาจเกิดจากการรับประทานอาหารมีอกกลางวัน ซึ่งประกอบด้วยข้าว เนื้อกวางแห้ง และซุบถั่วบด บริษัทแห่งนี้เคยเกิดการระบาดของโรคอาหารเป็นพิษหลังจากรับประทานอาหารมื้อเช้าเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2556 พบผู้ป่วยรวม 32 ราย จากพนักงาน

ที่รับประทานอาหารร่วมกัน 32 คน อัตราป่วยร้อยละ 100 มีผู้เสียชีวิต 2 ราย อัตราตายร้อยละ 6.25 อาหารที่สงสัย คือ สลัดกะหล่ำปลีที่ปนเปื้อนสารเคมี

3. การระบาดของโรคมือเท้าปาก ในประเทศเวียดนาม ระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2556 มีรายงานผู้ป่วยแล้วประมาณ 10,000 ราย โดยเฉลี่ยพบผู้ป่วยรายใหม่ สัปดาห์ละ 1,000 ราย โรคนี้มักระบาดในระหว่างเดือนเมษายน - พฤษภาคม และกันยายน-พฤศจิกายน ของทุกปี พบว่า ปี พ.ศ.2555 มีผู้ป่วยสะสมรวม 151,100 ราย สูงกว่าปี พ.ศ.2554 ร้อยละ 41.3 ในจำนวนนี้เสียชีวิต 45 ราย

รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 11

Reported Cases of Diseases under Surveillance 506, 11st week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา และฝ่ายมาตรฐานและวิจัยระบาดวิทยาโรคติดต่อ สำนักโรคระบาดวิทยา
Epidemiological Information Center, Communicable Disease Epidemiological Section, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2556 สัปดาห์ที่ 11

Table 1 Reported Cases of Priority Diseases under Surveillance by Compared to Previous Year, Thailand, 2013, 11st Week

Disease	2013				Case* (Current 4 week)	Mean** (2008-2012)	Cumulative	
	Week 8	Week 9	Week 10	Week 11			2013	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	1	0	1	0	2	40	4	0
Influenza	1450	870	610	233	3163	3128	13396	0
Meningococcal Meningitis	0	0	0	1	1	1	2	2
Measles	77	36	34	16	147	3141	627	0
Diphtheria	1	1	0	1	2	1	8	1
Pertussis	0	0	1	0	1	1	8	0
Pneumonia (Admitted)	3633	3098	2736	1203	10670	12662	40157	163
Leptospirosis	43	27	26	4	100	168	443	5
Hand foot and mouth disease	723	575	453	214	1965	1085	7617	0
D.H.F.	1314	1031	823	182	3350	2657	14714	19

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักโรคระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" มิใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)